

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 23/2019(92))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ALPHA ΚΥΠΡΟΥ», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ALPHA TELEVISION CYPRUS LIMITED»

Ημερομηνία Απόφασης: 18 Σεπτεμβρίου 2019

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Η κ. Μαρία Κούσιου, Αντιπρόεδρος και η κ. Χρύσω Τσόκκου, Μέλος, ειδοποιήθηκαν κανονικά για τη συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκαν για προσωπικούς λόγους.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις των άρθρων 30Z(3)(β), 30Z(3)(γ), 30Z(3)(δ)(i) και 30Z(3)(δ)(ii) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Τα πιο πάνω άρθρα αναφέρουν:

30Z.-(3) Τα προγράμματα που περιλαμβάνουν τοποθέτηση προϊόντων οφείλουν να πληρούν σωρευτικά όλες τις ακόλουθες απαιτήσεις:

(β) δεν επιτρέπεται να παρακινούν ευθέως σε αγορά ή μίσθωση προϊόντων ή υπηρεσιών, ιδίως μέσω ειδικών διαφημιστικών αναφορών σε αυτά τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες

(γ) δεν επιτρέπεται να δίνουν υπερβολική προβολή σε αυτά τα προϊόντα, περιλαμβανομένης της κοντινής και / ή παρατεταμένης προβολής.

(δ) Οι θεατές ενημερώνονται σαφώς για την ύπαρξη τοποθέτησης προϊόντων ως εξής:

(i) προγράμματα τα οποία περιλαμβάνουν τοποθέτηση προϊόντων επισημαίνονται σαφώς, οπτικά και ακουστικά, με την επωνυμία, κατά την έναρξη και το τέλος του προγράμματος, καθώς και όταν το πρόγραμμα ξαναρχίζει μετά από διαφημιστικό διάλειμμα ή από οποιαδήποτε άλλη διακοπή προς αποφυγή οποιασδήποτε σύγχυσης εκ μέρους των θεατών

(ii) ο συνολικός χρόνος προβολής και/ή αναφοράς σε προϊόντα/υπηρεσίες, σε μηνύματα τοποθέτησης προϊόντων περιορίζεται στο ελάχιστο του συνολικού χρόνου του προγράμματος στο οποίο έχουν τοποθετηθεί και, εν πάση περιπτώσει, σε καμιά περίπτωση δεν δύναται να υπερβαίνει τα τρία (3) λεπτά, στις περιπτώσεις κινηματογραφικών έργων και τηλεταινιών και τα ένα (1) λεπτό, στις περιπτώσεις επεισοδίων σειρών, αθλητικών και ελαφράς ψυχαγωγίας προγραμμάτων:

Νοείται ότι, από τις διατάξεις του παρόντος εδαφίου εξαιρούνται προγράμματα που δεν είναι παραγωγή ή ανάθεση του ίδιου του παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων ή επιχείρησης συνδεδεμένης με τον πάροχο υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, με την προϋπόθεση ότι ο πάροχος δεν ωφελείται οικονομικά ή με άλλο τρόπο από την τοποθέτηση προϊόντων.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερ. **19.6.2019**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

«Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και/ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των

παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.».

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν υπόψη του οργανισμού εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1-4:

1. Στις **6.3.2019**, μεταξύ των ωρών **15:30 - 17:40**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα **«Με αγάπη Χριστιάνα»**, το οποίο περιελάμβανε τοποθέτηση προϊόντος, **παρακινώντας ευθέως σε αγορά προϊόντος, μέσω διαφημιστικών αναφορών**, κατά παράβαση του άρθρου **30Ζ(3)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα **«Με αγάπη Χριστιάνα»** περιελάμβανε τοποθέτηση προϊόντος, συσκευή κουζίνας THERMOMIX, για το οποίο υπήρχε οπτική επισήμανση, με την επωνυμία, κατά την έναρξη και κατά το τέλος του προγράμματος καθώς και όταν το πρόγραμμα ξανάρχιζε μετά από το διαφημιστικό διάλειμμα. Κατά την έναρξη του προγράμματος και μετά από το διαφημιστικό διάλειμμα, προβλήθηκε στην οθόνη κάρτα με το λογότυπο του τηλεοπτικού οργανισμού **«ALPHA ΚΥΠΡΟΥ»**, στην οποία αναγράφονταν τα εξής: **«ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΕΚΠΟΜΠΗ ΜΕ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ»** και **«THERMOMIX»**. Επίσης, κατά το τέλος του προγράμματος προβλήθηκε στην οθόνη κάρτα με το λογότυπο του τηλεοπτικού οργανισμού **«ALPHA ΚΥΠΡΟΥ»**, στην οποία αναγράφονταν τα εξής: **«Η ΕΚΠΟΜΠΗ ΠΕΡΙΕΙΧΕ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ»** και **«THERMOMIX»**.

Κατά τη διάρκεια του ενθέτου μαγειρικής **«Μαγειρεύοντας ΜΕ ΑΓΑΠΗ»**, έγινε παρουσίαση συγκεκριμένης συνταγής για πίτσα, η οποία εκτελέστηκε χρησιμοποιώντας το **«THERMOMIX»**, από την κ. Μαρίνα, εκπρόσωπο για την παρουσίαση του **«THERMOMIX»**. Κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της συνταγής δίδεται υπερβολική προβολή στο **«THERMOMIX»** με κοντινά και παρατεταμένα πλάνα. Ο συνολικός χρόνος προβολής του προϊόντος ήταν περίπου 8 λεπτά.

Επίσης, κατά τη διάρκεια της όλης παρουσίασης της συνταγής, υπήρξαν διαφημιστικές αναφορές για το **«THERMOMIX»**, καθώς και για τα δώρα του μήνα τα οποία δίδονται με

κάθε αγορά ενός «THERMOMIX», παρακινώντας ευθέως στην αγορά του προϊόντος.
Ανάμεσα σε άλλα, αναφέρθηκαν τα εξής:

(...)

κ. Μαρίνα (εκπρόσωπος THERMOMIX): «Έχω φτιάξει τη βάση για να είναι έτοιμη να μην καθυστερήσουμε.»

Χριστιάνα Αριστοτέλους (Παρουσιάστρια): «Τέλεια.»

κ. Μαρίνα: «Και θα φτιάξουμε και τη ζύμη τώρα μαζί.»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Λοιπόν»

κ. Μαρίνα: «Σε δύο λεπτά στο «THERMOMIX»»

(...)

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Ε, να πούμε ότι το βιβλιαράκι Μαρίνα μου είναι με την παρουσίαση του «THERMOMIX» όπως και σε άλλες περιπτώσεις;»

κ. Μαρίνα: «Ε, είναι και σε μια ε, γευστική εμπειρία, που είναι η παρουσίαση μας μπορεί να το πάρει η οικοδέσποινα, αλλά είναι και σαν δώρο του μήνα που όποιος αγοράσει το «THERMOMIX» παίρνει το βιβλιαράκι αυτό της συλλογής συνταγών, παίρνει αυτή την εξαιρετη φόρμα την οποίαν έχουμε ετοιμάσει ένα ψωμί για τοςτ.»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Τέλεια.»

κ. Μαρίνα: «Που είναι πάρα πολύ και είναι και μεγάλη ποσότητα αυτό.»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Και κέικ μπορείς να τη χρησιμοποιήσεις, δεν είναι;»

κ. Μαρίνα: «Και κέικ μπορείς.»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Ένα κορμό.»

κ. Μαρίνα: «Ναι, γίνεται πάρα πολύ ωραία, και εκτός αυτού, η κεραμική πλάκα, που έχω ψήσει την πίτσα.»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Α, εδώ, αυτή είναι;»

κ. Μαρίνα: «Ναι αυτή, να τη βάλω μπροστά.»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Ναι, πάρα πολύ ωραία, άρα ψήνεις και ψωμί κανονικά τη χρησιμοποιείς.»

κ. Μαρίνα: «Εδώ η κεραμική πλάκα, έχεις ένα τέλειο αποτέλεσμα, με τη βάση να ψήνεται ομοιόμορφα, όπως, σαν να είσαι σ' ένα ζυλόφουρνο, ας πούμε, σαν να ψήνεις σ' ένα ζυλόφουρνο.»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Άρα τρία δώρα μαζί με το»

κ. Μαρίνα: «Τρία δώρα μαζί, αυτόν τον μήνα.»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Τέλεια, πάρα πολύ ωραία..»

κ. Μαρίνα: «Και αυτός ο μήνας θεωρούμε ότι είναι ο μήνας για τες ζύμες, γιατί κοντεύει και το Πάσχα, κάνουμε τα κουλούρια μας.»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Τα ζυμώματα θα είναι στο φόρτε τους.»

κ. Μαρίνα: «Τα ψωμιά μας, οπότε είναι»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Ε Μαρίνα μου, νομίζω είναι καιρός να μας δώσετε ακόμη ένα «THERMOMIX» δώρο που πλησιάζει το Πάσχα... στον αέρα.»

κ. Μαρίνα: «Να το φροντίσουμε, να το φροντίσουμε κι αυτό.»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Για να δώσουμε δώρο στις φίλες τηλεθεάτριες και στους φίλους τηλεθεατές, γιατί τώρα θα ξεκινήσουν τα ζυμώματα.»

κ. Μαρίνα: «Ωραία, μπορούμε όμως να τους, να τους,...μα να έχουν μια ε, γευστική εμπειρία στον χώρο τους, χωρίς καμιά δέσμευση.»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Βέβαια.»

κ. Μαρίνα: «Εκτός απ' αυτό»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Έρχεται η Μαρίνα μας.»

κ. Μαρίνα: «Η κάποια άλλη συνάδελφος, όλες οι κοπέλες μας»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Ναι, ναι, ανάλογα με την περιοχή, έτσι είναι.»

κ. Μαρίνα: «Βέβαια.»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Η κάθε μια στη δική της περιοχή.»

κ. Μαρίνα: «Ντάξει.»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Και μια χαρά, πολύ ωραία»

κ. Μαρίνα: «Το πιο σημαντικό είναι ότι έχουμε το «THERMOMIX» εμείς και τη ζύμη την ετοιμάζουμε και τη σάλτσα θα δείτε σε μερικά δευτερόλεπτα που θα ετοιμάσουμε τώρα, αλλά»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Τέλεια.»

κ. Μαρίνα: «Εμείς σήμερα επιλέξαμε μια απλή συνταγή, για να δούμε πόσο γρήγορα μπορούμε να φτιάξουμε κι ένα βραδινό κι ένα απογευματινό.»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Ναι.»

κ. Μαρίνα: «Και οτιδήποτε.»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Πάρα πολύ ωραία.»

(...)

κ. Μαρίνα: «Απλά αυτό που θέλω να πω είναι ότι αυτόν τον μήνα έχουμε αυτήν την εκπληκτική προσφορά και»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Ναι, τρία δώρα σίγουρα είναι πολύ μεγάλο πράγμα.»

κ. Μαρίνα: «Οπότε, είναι μια καλή ευκαιρία για όσους σκέφτονται ακόμα για να αποκτήσουν το «THERMOMIX» και βλέπετε»

Χριστιάνα Αριστοτέλους: «Πάρα πολύ ωραία, ...»

2. Στις **6.3.2019**, μεταξύ των ωρών **15:30 - 17:40**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Με αγάπη Χριστιάνα**», το οποίο περιελάμβανε τοποθέτηση προϊόντος, **δίνοντας υπερβολική προβολή σε αυτό το προϊόν, περιλαμβανομένης της κοντινής και/ή παρατεταμένης προβολής**, κατά παράβαση του άρθρου **30Z(3)(γ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **6.3.2019**, μεταξύ των ωρών **15:30 - 17:40**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Με αγάπη Χριστιάνα**», το οποίο περιελάμβανε τοποθέτηση προϊόντος, **χωρίς σαφή ακουστική επισήμανση, με την επωνυμία, κατά την έναρξη και το τέλος του προγράμματος καθώς και όταν το πρόγραμμα ξανάρχισε μετά από το διαφημιστικό διάλειμμα**, κατά παράβαση του άρθρου **30Z(3)(δ)(i)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

4. Στις **6.3.2019**, μεταξύ των ωρών **15:30 - 17:40**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα **«Με αγάπη Χριστιάνα»**, το οποίο περιελάμβανε τοποθέτηση προϊόντος, **υπερβαίνοντας το συνολικό χρόνο προβολής και/ή αναφοράς στο προϊόν σε μήνυμα τοποθέτησης προϊόντος**, κατά παράβαση του άρθρου **30Z(3)(δ)(ii)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός, **μέχρι σήμερα δεν υπέβαλε οποιεσδήποτε εξηγήσεις ή/ και παραστάσεις ή/ και θέσεις** του σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση, ούτε εξέφρασε την επιθυμία να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά της υπό εξέταση υπόθεσης, και κατόπιν προσεκτικής παρακολούθησης του εν λόγω τηλεοπτικού προγράμματος, κρίνουμε ότι:

Στις **6.3.2019**, μεταξύ των ωρών **15:30 - 17:40**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα **«Με αγάπη Χριστιάνα»**, το οποίο περιελάμβανε τοποθέτηση προϊόντος,

- **παρακινώντας ευθέως σε αγορά προϊόντος, μέσω διαφημιστικών αναφορών**, κατά παράβαση του άρθρου **30Z(3)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα)(**υποστοιχείο 1**),
- **δίνοντας υπερβολική προβολή σε αυτό το προϊόν, περιλαμβανομένης της κοντινής και/ή παρατεταμένης προβολής**, κατά παράβαση του άρθρου **30Z(3)(γ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (**υποστοιχείο 2**),

- χωρίς σαφή ακουστική επισήμανση, με την επωνυμία, κατά την έναρξη και το τέλος του προγράμματος καθώς και όταν το πρόγραμμα ξανάρχισε μετά από το διαφημιστικό διάλειμμα, κατά παράβαση του άρθρου 30Z(3)(δ)(i) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα)(υποστοιχείο 3),
- υπερβαίνοντας το συνολικό χρόνο προβολής και/ή αναφοράς στο προϊόν σε μήνυμα τοποθέτησης προϊόντος, κατά παράβαση του άρθρου 30Z(3)(δ)(ii) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) (υποστοιχείο 4).

(Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελίδες 4-8 της παρούσας απόφασης).

Η Αρχή τονίζει ότι οι διατάξεις του άρθρου 30Z(3) προνοούν ότι τα προγράμματα που περιλαμβάνουν τοποθέτηση προϊόντων οφείλουν να πληρούν σωρευτικά τις απαιτήσεις που αναφέρονται στα εδάφια (β), (γ), (δ)(i) και (δ)(ii) του ρηθέντος άρθρου και συνεπώς τυχόν παραβίασή τους, όπως συνέβη στην προκειμένη περίπτωση (υποστοιχεία 1-4), αποτελεί μη συμμόρφωση του τηλεοπτικού οργανισμού με τις πρόνοιες της νομοθεσίας.

Η Αρχή σημειώνει ότι πέραν της προφανούς παραβίασης της νομοθεσίας, το γεγονός ότι οι διαφημιστικές αναφορές γίνονται και από την ίδια την παρουσιάστρια του ψυχαγωγικού προγράμματος, πρόσωπο με το οποίο είναι εξοικειωμένοι οι τηλεθεατές, επηρεάζει πολύ περισσότερο την κρίση τους. Η Αρχή κρίνει ότι τα θετικά σχόλια της παρουσιάστριας που υποβοηθούσαν την εκπρόσωπο για την παρουσίαση του «THERMOMIX» να διαφημίσει και να προωθήσει το προϊόν, ως παράβαση ιδιαίτερα σοβαρή. Η συγκεκριμένη πρακτική αποτελεί μορφή εκμετάλλευσης της εμπιστοσύνης που αναπτύσσεται μεταξύ παρουσιαστή και τηλεθεατή, με σκοπό την προώθηση προϊόντων ή/και υπηρεσιών έξω, από το θεσμοθετημένο πλαίσιο διαφήμισης.

Η Αρχή επισημαίνει επίσης ότι, είναι εξίσου σημαντικό, οι τηλεθεατές να ενημερώνονται σαφώς, οπτικά και ακουστικά, για την ύπαρξη τοποθέτησης προϊόντος. Προγράμματα τα οποία περιλαμβάνουν τοποθέτηση προϊόντος επισημαίνονται σαφώς με την επωνυμία, κατά την έναρξη και το τέλος του προγράμματος και όταν το πρόγραμμα ξαναρχίσει έπειτα από διαφημιστικό διάλειμμα για την αποφυγή οποιασδήποτε σύγχυσης εκ μέρους των τηλεθεατών.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ως το αρμόδιο ρυθμιστικό όργανο για θέματα ραδιοτηλεόρασης, έχει την ευθύνη και υποχρέωση να διασφαλίζει ότι τα προγράμματα που μεταδίδονται από τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς βρίσκονται εντός του νομικού πλαισίου που ορίζουν ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμος 7(I)/1998 και οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις των **άρθρων 30Z(3)(β)(υποστοιχείο 1), 30Z(3)(γ)(υποστοιχείο 2), 30Z(3)(δ)(i)(υποστοιχείο 3) και 30Z(3)(δ)(ii)(υποστοιχείο 4)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Η Αρχή, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει. Η υποβολή των απόψεων του οργανισμού, μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, καλείται όπως τις υποβάλει στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας Απόφασης.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, καλείται όπως πληροφορήσει την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας Απόφασης, ότι επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

(ΡΟΝΑ ΠΙΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)

Πρόεδρος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Λ.Λ.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 23/2019(92))

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ALPHA ΚΥΠΡΟΥ», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ALPHA TELEVISION CYPRUS LIMITED»

Ημερομηνία Απόφασης: 22 Ιανουαρίου 2020

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Σέργιου Ποϊζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Η Αντιπρόεδρος της Αρχής κ. Μαρία Κούσιου και το Μέλος της Αρχής κ. Χρύσω Τσόκκου, αν και παρευρέθηκαν κανονικά στη συνεδρία, απεχώρησαν κατά την εξέταση της πιο πάνω υπόθεσης, με βάση τις αρχές που αποφασίστηκαν στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 140/2009.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **18 Σεπτεμβρίου 2019**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις των **άρθρων 30Z(3)(β), 30Z(3)(γ), 30Z(3)(δ)(i)** και **30Z(3)(δ)(ii)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Τα πιο πάνω άρθρα αναφέρουν:

30Z.-(3) Τα προγράμματα που περιλαμβάνουν τοποθέτηση προϊόντων οφείλουν να πληρούν σωρευτικά όλες τις ακόλουθες απαιτήσεις:

- (β) δεν επιτρέπεται να παρακινούν ευθέως σε αγορά ή μίσθωση προϊόντων ή υπηρεσιών, ιδίως μέσω ειδικών διαφημιστικών αναφορών σε αυτά τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες
- (γ) δεν επιτρέπεται να δίνουν υπερβολική προβολή σε αυτά τα προϊόντα, περιλαμβανομένης της κοντινής και / ή παρατεταμένης προβολής.
- (δ) Οι θεατές ενημερώνονται σαφώς για την ύπαρξη τοποθέτησης προϊόντων ως εξής:
- (i) προγράμματα τα οποία περιλαμβάνουν τοποθέτηση προϊόντων επισημαίνονται σαφώς, οπτικά και ακουστικά, με την επωνυμία, κατά την έναρξη και το τέλος του προγράμματος, καθώς και όταν το πρόγραμμα ξαναρχίζει μετά από διαφημιστικό διάλειμμα ή από οποιαδήποτε άλλη διακοπή προς αποφυγή οποιασδήποτε σύγχυσης εκ μέρους των θεατών
- (ii) ο συνολικός χρόνος προβολής και/ή αναφοράς σε προϊόντα/υπηρεσίες, σε μηνύματα τοποθέτησης προϊόντων περιορίζεται στο ελάχιστο του συνολικού χρόνου του προγράμματος στο οποίο έχουν τοποθετηθεί και, εν πάση περιπτώσει, σε καμιά περίπτωση δεν δύναται να υπερβαίνει τα τρία (3) λεπτά, στις περιπτώσεις κινηματογραφικών έργων και τηλεταινιών και τα ένα (1) λεπτό, στις περιπτώσεις επεισοδίων σειρών, αθλητικών και ελαφράς ψυχαγωγίας προγραμμάτων:

Νοείται ότι, από τις διατάξεις του παρόντος εδαφίου εξαιρούνται προγράμματα που δεν είναι παραγωγή ή ανάθεση του ίδιου του παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων ή επιχείρησης συνδεδεμένης με τον πάροχο υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, με την προϋπόθεση ότι ο πάροχος δεν ωφελείται οικονομικά ή με άλλο τρόπο από την τοποθέτηση προϊόντων.

Η Αρχή έδωσε στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των κατά την κρίση της επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής διοικητικών κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **8.10.2019** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής διοικητικών κυρώσεων γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει, είτε αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του.

Επιπλέον, η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό πως εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, θα έπρεπε να τις υποβάλει το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμούσε να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, κλήθηκε όπως πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της πιο πάνω επιστολής, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή.

Τέλος, η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό πως εάν δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Δικηγόρου του, κ. Γαστών Χατζηαναστασίου (Χατζηαναστασίου, Ιωαννίδη Δ.Ε.Π.Ε), ημερομ. **21.10.2019 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε στην Αρχή τις απόψεις του, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Σχετικά με τις απόψεις του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, όπως αυτές διατυπώνονται στην επιστολή του Δικηγόρου του ημερομ. **21.10.2019**, η Αρχή καταρχάς χαιρετίζει την απολογία του οργανισμού και το γεγονός ότι «Οι Πελάτες μας αντιλαμβάνονται και κατανοούν όλα όσα θέτει ενώπιον τους η Αρχή με την Απόφαση της. Ως εκ τούτου, μετά την εξέταση όσων τέθηκαν υπόψιν τους από την Αρχή αναγνωρίζουν

πως τα κοντινά πλάνα και η παρατεταμένη προβολή του προϊόντος «THERMOMIX», το οποίο χρησιμοποιήθηκε για την εκτέλεση της συνταγής στο πλαίσιο του ένθετου μαγειρικής της εν λόγω εκπομπής, εύλογα κρίθηκαν ως υπέρβαση των επιτρεπόμενων από τη σχετική νομοθεσία ορίων. Συνεπώς, υπεύθυνα δηλώνουν πως θα προβούν στα απαραίτητα διαβήματα ώστε η παρουσίαση αντίστοιχων προγραμμάτων στο εξής να συμμορφώνεται πλήρως με τα όσα προστάζει η Αρχή και η σχετική νομοθεσία.».

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «Ωστόσο σχετικά με τον ισχυρισμό της Αρχής ότι η τηλεπαρουσιάστρια προσπαθούσε με τα θετικά της σχόλια να υποβοηθήσει την εκπρόσωπο στην παρουσίαση του προϊόντος ή/και στη διαφήμιση ή/και προώθηση αυτού ως προσπάθεια εκμετάλλευσης της εμπιστοσύνης που αναπτύσσεται μεταξύ παρουσιαστή και τηλεθεατή, με σκοπό την προώθηση προϊόντων ή/ και υπηρεσιών έξω από το θεσμοθετημένο πλαίσιο διαφήμισης, εκφράζουμε την επιφύλαξη μας καθώς θεωρούμε πως υπερβαίνει τα εύλογα όρια της αυστηρής κρίσης καθότι οι αναφορές της τηλεπαρουσιάστριας περιορίζονταν σε μονολεκτικές προτάσεις που ήταν απαραίτητες για την ροή του ένθετου μαγειρικής αλλά και για την εξασφάλιση για χάρη των τηλεθεατών ενός δωρεάν προϊόντος «THERMOMIX», η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου τονίζει για ακόμα μια φορά, ότι το γεγονός ότι οι διαφημιστικές αναφορές γίνονται και από την ίδια την παρουσιάστρια του ψυχαγωγικού προγράμματος, πρόσωπο με το οποίο είναι εξοικειωμένοι οι τηλεθεατές, επηρεάζει πολύ περισσότερο την κρίση τους. Η Αρχή επισημαίνει ότι, όπως άλλωστε φαίνεται από τον διάλογο της παρουσιάστριας με την εκπρόσωπο για την παρουσίαση του «THERMOMIX», τα σχόλια της παρουσιάστριας υποβοηθούσαν την εκπρόσωπο για την παρουσίαση του «THERMOMIX», να διαφημίσει και να προωθήσει το προϊόν και η υπό αναφορά παράβαση, είναι ιδιαίτερα σοβαρή.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου έχει επανειλημμένα υποδείξει ότι οι διαφημιστικές αναφορές στα υπό τοποθέτηση προϊόντα αποτελούν όχι μόνο παρουσίαση αλλά και προώθηση των εν λόγω προϊόντων. Οι διαφημιστικές αυτές αναφορές αποτελούν έμμεση παρακίνηση για αγορά τους από το τηλεοπτικό κοινό. Ο οργανισμός μπορούσε να

παρουσιάσει το προϊόν στους τηλεθεατές του, εντός όμως των περιορισμών που προβλέπει η νομοθεσία και σχετίζονται με την τοποθέτηση προϊόντων.

Η Αρχή, χαιρετίζει το γεγονός ότι «...αντιλαμβανόμαστε πως τα ως άνω δεν αποτελούν ελαφρυντικούς παράγοντες καθώς σημασία για όλα τα μέρη έχει το γεγονός ότι οι παραβάσεις στοιχειοθετήθηκαν βάσει της Απόφασης» και ότι «...Οι Πελάτες μας δεσμεύονται να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να μην επαναληφθούν παρόμοια περιστατικά στο εγγύς μέλλον.».

Η Αρχή, για ακόμα μια φορά επισημαίνει επίσης ότι, είναι εξίσου σημαντικό, οι τηλεθεατές να ενημερώνονται σαφώς, οπτικά και ακουστικά, για την ύπαρξη τοποθέτησης προϊόντος. Προγράμματα τα οποία περιλαμβάνουν τοποθέτηση προϊόντος επισημαίνονται σαφώς με την επωνυμία, κατά την έναρξη και το τέλος του προγράμματος και όταν το πρόγραμμα ξαναρχίσει έπειτα από διαφημιστικό διάλειμμα για την αποφυγή οποιασδήποτε σύγχυσης εκ μέρους των τηλεθεατών.

Καταληκτικά, όπως αναφέρεται και στην Απόφασή της με ημεμ.18.9.2019, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ως το αρμόδιο ρυθμιστικό όργανο για θέματα ραδιοτηλεόρασης, έχει την ευθύνη και υποχρέωση να διασφαλίζει ότι τα προγράμματα που μεταδίδονται από τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς βρίσκονται εντός του νομικού πλαισίου που ορίζουν ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμος 7(I)/1998 και οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000). Η Αρχή λαμβάνει υπόψη την παραδοχή του οργανισμού σχετικά με τις πιο πάνω παραβάσεις και σκοπεύει να επιδείξει τη μέγιστη δυνατή επιείκεια και επαναλαμβάνει ότι σε όλες τις ενώπιόν της υποθέσεις ακολουθεί πιστά τις αρχές που επιβάλλει η φύση της ως διοικητικό όργανο και οι οποίες προβλέπονται στον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158(I)/99.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των γραπτών εξηγήσεων του

οργανισμού, όπως έχουν διατυπωθεί από τον Δικηγόρο του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης τη φύση, τη βαρύτητα, και τη σοβαρότητα των παραβάσεων και κυρίως την απολογία και τη διαβεβαίωση του οργανισμού ότι πρόκειται να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να μην επαναληφθούν παρόμοια περιστατικά καθώς και τη συμπεριφορά του οργανισμού ως προς τη διάπραξη παρόμοιας φύσεως παραβάσεων, αποφασίζει όπως επιβάλει στο οργανισμό κυρώσεις ως ακολούθως:

Για τις παραβάσεις που έγιναν στις **6.3.2019**, κυρώσεις ως εξής:

- Για την παράβαση του άρθρου **30Z(3)(β) (υποστοιχείο 1)**, του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) **το Διοικητικό Πρόστιμο των €1.000.**
- Για την παράβαση του άρθρου **30Z(3)(γ) (υποστοιχείο 2)**, του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) **το Διοικητικό Πρόστιμο των €1.000.**
- Για την παράβαση του άρθρου **30Z(3)(δ)(i) (υποστοιχείο 3)**, του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) **το Διοικητικό Πρόστιμο των €1.000.**
- Για την παράβαση του άρθρου **30Z(3)(δ)(ii) (υποστοιχείο 4)**, του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) **το Διοικητικό Πρόστιμο των €1.000.**

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€4.000** - που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό να είναι πιο προσεκτικός και εφιστά την προσοχή του στο ότι δεν θα επιδείξει την ίδια επιείκεια σε περιπτώσεις διάπραξης παρόμοιας φύσεως παραβάσεων από τον οργανισμό στο μέλλον.

(ΡΟΝΑ ΠΙΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Λ.Λ.